

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem Martinem Kopou ve věci

žalobce: **PROMITEK, družstvo**
IČ: 26294257
sídlem Jarní 898, 614 00 Brno
zastoupen Mgr. Václavem Voříškem
advokátem se sídlem Pod kaštany 10, 160 00 Praha 6 – Dejvice

proti
žalovanému: **Krajský úřad Jihomoravského kraje**
se sídlem Žerotínovo náměstí 3, 602 00 Brno

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 23. 1. 2020, č. j. JMK 12179/2020, sp. zn. S-JMK 7314/2020/OD/VW

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 23. 1. 2020, č. j. JMK 12179/2020, sp. zn. S-JMK 7314/2020/OD/VW, a rozhodnutí Magistrátu města Brna ze dne 21. 11. 2019, č. j. ODSČ-63875/17-132, se *ruší* a věc se *vrací* žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný *je povinen* zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 11.228 Kč do 30 (třiceti) dnů ode dne právní moci tohoto rozsudku k rukám Mgr. Václava Voříška, advokáta se sídlem Pod Kaštany 10, 160 00 Praha 6 – Dejvice.

Odůvodnění:

I. Podstata věci

1. Podstatou věci je otázka, jestli došlo k zániku odpovědnosti žalobce za spáchání přestupku provozovatele vozidla z důvodu uplynutí promlčecí doby.

II. Skutkové okolnosti a rozhodnutí správních orgánů

2. Dne 13. 5. 2015 v 12:43 vozidlo s SPZ X, které provozuje žalobce, neoprávněně stálo v ulici Radnická 10 v Brně na místě, kde to zakazovala značka „Zákaz zastavení“.
3. Po neúspěšné snaze zjistil řidiče vozidla Magistrát města Brna („magistrát“) příkazem o uložení pokuty ve výši 1.500 Kč ze dne 22. 3. 2017 zahájil řízení se žalobcem, který podle § 10 odst. 3 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích („zákon o silničním provozu“) nezajistil, aby při užití jeho vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích. Žalobce příkaz obdržel dne 28. 3. 2017. Včas proti němu podal odpor.
4. Policie následně oznámila magistrátu, že dne 1. 7. 2016 v 17:21 hodin stejné vozidlo žalobce neoprávněně zastavilo v křižovatce, resp. ve vzdálenosti kratší než 5 metrů před křižovatkou. Magistrát byl opět neúspěšný při zjišťování řidiče. Příkazem ze dne 27. 4. 2017 zahájil druhé řízení vůči žalobci. Žalobce znovu podal odpor.
5. Usnesením magistrát následně spojil obě věci ke společnému řízení. Toto řízení vyústilo v rozhodnutí ze dne 7. 8. 2018, č. j. ODSČ-63875/17-87 („první rozhodnutí magistrátu“), kterým magistrát uznal žalobce vinným z obou přestupků provozovatele vozidla a uložil mu pokutu 2.000 Kč. Na základě podaného odvolání žalovaný rozhodnutím ze dne 8. 10. 2018, č. j. JMK 141862/2018, zrušil první rozhodnutí magistrátu pro nepřezkoumatelnost a věc vrátil magistrátu k dalšímu řízení.
6. Magistrát následně dne 15. 3. 2019 vydal rozhodnutí č. j. ODSČ-63875/17-109 („druhé rozhodnutí magistrátu“), kterým opět uznal žalobce vinným z obou přestupků. Žalobce se znovu úspěšně odvolal. Žalovaný rozhodnutím ze dne 4. 6. 2019, č. j. JMK 80114/2019, zrušil i druhé rozhodnutí magistrátu a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Důvodem tentokrát byl zánik odpovědnosti žalobce za první z přestupků.
7. Rozhodnutím ze dne 21. 11. 2019, č. j. ODSČ-63875/17-132 („třetí rozhodnutí magistrátu“) magistrát výrokem I. zastavil řízení o přestupku z května 2015 a výrokem II. uznal žalobce vinným z přestupku z června 2016. Uložil mu pokutu 1.500 Kč.
8. Podané blanketní odvolání tentokrát úspěšné nebylo. Žalovaný rozhodnutím ze dne 23. 1. 2020, č. j. JMK 12179/2020, zamítl odvolání žalobce a potvrdil třetí rozhodnutí magistrátu.
9. Odkazem na § 112 odst. 2 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich („zákon o odpovědnosti za přestupky“), účinného ode dne 1. 7. 2017, žalovaný dovodil, že pro zánik odpovědnosti za přestupek se uplatní lhůta podle dosavadní úpravy, tj. zákona o silničním provozu. Pole § 125e odst. 3 v souvislosti s § 125e odst. 5 zákona o silničním provozu platí, že odpovědnost provozovatele vozidla za přestupek zaniká, jestliže o něm příslušný orgán nezahájil řízení do dvou let ode dne, kdy se o něm dozvěděl. Magistrát se o přestupku dozvěděl dne 16. 8. 2016 a řízení zahájil příkazem, který žalobci doručil dne 27. 4. 2017. Lhůtu dvou let proto magistrát podle žalovaného dodržel.

III. Obsah žaloby a vyjádření žalovaného

10. Žalobce kromě neprokázání přestupkového jednání a nepoučení o oprávněné úřední osobě namítá, že jeho odpovědnost za přestupek zanikla z důvodu prekluze. Ode dne zahájení řízení doručením příkazu do dne vydání rozhodnutí magistrátu totiž uplynula lhůta delší jednoho roku. Kromě toho uplynula i celkové tříletá promlčecí doba podle § 32 odst. 3 zákona o odpovědnosti za přestupky. Ve zbytku žaloby žalobce, resp. jeho právní

Shodu s prvopisem potvrzuje:

zástupce vyjadřuje nesouhlas se zveřejňováním osobních údajů na webu Nejvyššího správního soudu a navrhuje anonymizaci rozhodnutí ve věci.

11. Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě odkázal na své rozhodnutí, ve kterém se k plynutí promlčecích lhůt pro zahájení řízení vyjádřil.

V. Posouzení věci krajským soudem

12. Žaloba je přípustná. Podala ji oprávněná osoba (§ 65 odst. 1 zákona s. ř. s.) v zákonné lhůtě (§ 72 odst. 1 s. ř. s.). Krajský soud vycházel ze skutkového, který tu byl v době rozhodování žalovaného. Po právní stránce však zohlednil závěry pozdějšího nálezů Ústavního soudu ze dne 16. 6. 2020, sp. zn. Pl. ÚS 4/20.

13. Žaloba je *důvodná*.

a. Relevantní právní úprava a její vývoj v průběhu času

14. Podle § 125e odst. 3 zákona o silničním provozu ve znění účinném do 30. 6. 2017 platilo, že „[o]dpovědnost právnické osoby za správní delikt zaniká, jestliže o něm příslušný orgán ne zahájil řízení *do 2 let ode dne, kdy se o něm dozvěděl*, nejpozději však do 4 let ode dne, kdy byl spáchán.“
15. Dne 1. 7. 2017 nabytí účinnosti zákon o odpovědnosti za přestupky. Sjednotil prekluzivní dobu pro všechny přestupky (správní delikty a přestupky podle předchozí právní úpravy). V § 30 stanovil jednotnou lhůtu k projednání přestupku: „Promlčecí doba činí a) 1 rok, nebo b) 3 roky, jde-li o přestupek, za který zákon stanoví sazbu pokuty, jejíž horní hranice je alespoň 100 000 Kč.“ Za přestupek spáchaný žalobcem lze podle § 125c odst. 5 zákona o silničním provozu uložit pokutu od 1.500 do 2.500 Kč.
16. Promlčecí doba začíná podle § 31 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky běžet „*dnem následujícím po dni spáchání přestupku*“; dnem spáchání přestupku se rozumí den, kdy došlo k ukončení jednání, kterým byl přestupek spáchán.“
17. Podle § 32 odst. 2 se promlčecí doba přerušuje a) oznámením o zahájení řízení o přestupku; b) *vydáním rozhodnutí, jímž je obviněný uznán vinným* nebo c) vydáním rozhodnutí o schválení dohody o narovnání (písm. c). Přerušením promlčecí doby počíná promlčecí doba nová. V případě přerušení promlčení doby zaniká v souladu s § 32 odst. 3 odpovědnost za přestupek *nejpozději tři roky od jeho spáchání*.
18. Podle přechodného ustanovení § 112 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky platí, že „[n]a přestupky a dosavadní jiné správní delikty (...) se ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona hledí jako na přestupky podle tohoto zákona. Odpovědnost za přestupky a dosavadní jiné správní delikty (...) se posoudí podle dosavadních zákonů, pokud k jednání zakládajícímu odpovědnost došlo přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona; *podle tohoto zákona se posoudí jen tehdy, jestliže to je pro pachatele příznivější*.“
19. Zkrácení promlčecí, resp. prekluzivní lhůty pro projednání přestupku poukazuje na záměr zákonodárce určité jednání dekriminlizovat, resp. po uplynutí určité lhůty netrvat na jeho trestání. Takovou právní úpravu lze považovat za výhodnější pro osobu, která se měla přestupku dopustit.
20. Problém však představoval § 112 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky, podle kterého původně platilo, že „[u]stanovení dosavadních zákonů o lhůtách pro projednání přestupku nebo jiného správního deliktu, lhůtách pro uložení pokuty za přestupek nebo

jiný správní delikt a lhůtách pro zánik odpovědnosti za přestupek nebo jiný správní delikt se ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona nepoužijí. *Odpovědnost za přestupek a dosavadní jiný správní delikt však nezanikne dříve, než by uplynula některá ze lhůt podle věty první, pokud k jednání zakládajícímu odpovědnost došlo přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.*“

21. Zvrat ale přinesl Ústavní soud. Ten nejprve nálezenem ze dne 4. 2. 2020, sp. zn. Pl. ÚS 15/19 zrušil větu první § 112 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky. Konstatoval, že pod pojem *trestnost* činu spadají otázky jejího vzniku, trvání i zániku, tedy včetně úpravy prekluzivních lhůt. Ty totiž vedou k zániku odpovědnosti za přestupek a způsobují jednou provždy zánik práva státu na potrestání pachatele.
22. Nedlouho poté Ústavní soud nálezenem ze dne 16. 6. 2020, sp. zn. Pl. ÚS 4/20, zrušil i zbývající část § 112 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky (s účinností od 22. 7. 2020). Ústavní soud shledal rozpor tohoto ustanovení s čl. 40 odst. 6 Listiny, podle kterého platí: *„Trestnost činu se posuzuje a trest se ukládá podle zákona účinného v době, kdy byl čin spáchán. Pozdějšího zákona se použije, jestliže je to pro pachatele příznivější.“* Ústavní soud uvedl, že rozhodujícím kritériem pro posouzení otázky, zda použití pozdějšího zákona je pro pachatele příznivější, je celkový výsledek z hlediska trestnosti, k němuž by vedla aplikace toho či onoho zákona. Přihlédnout je přitom třeba ke všem právně rozhodným okolnostem konkrétního případu. Použití nového právního předpisu bude pro pachatele příznivější tehdy, pokud jeho ustanovení jako celek vedou k příznivějším výsledku než aplikace dřívějšího zákona.
23. Nová právní úprava umožňuje situaci, že odpovědnost za přestupek by na základě použití nové jednoleté promlčecí lhůty zanikla ještě před vydáním napadeného rozhodnutí. Nová právní úprava je proto příznivější než předchozí právní úprava podle zákona o silničním provozu. Přechodné ustanovení § 112 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky však znemožňuje aplikování pro pachatele výhodnější právní úpravy. Pokud by došlo k potrestání pachatele za spáchání přestupku přesto, že podle nové právní úpravy ještě před vydáním rozhodnutí správního orgánu zanikla jeho odpovědnost, došlo by tím k porušení čl. 40 odst. 6 věty druhé Listiny.
24. Případnou prekluzi odpovědnosti žalobce musí krajský soud posoudit ve světle uvedených nálezů Ústavního soudu. Pro posouzení trestnosti určitého přestupku je totiž rozhodující právní úprava účinná v okamžiku rozhodování krajského soudu (viz usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 11. 2016, č. j. 5 As 104/2013-46).

b. Aplikace na případ žalobce

25. Pokud by krajský soud vycházel ze staré právní úpravy účinné v době spáchání přestupku, odpovědnost žalobce za přestupek by nezanikla dřív, než uplynou lhůty podle zákona o silničním provozu ve znění účinném do 30. 6. 2017. K prekluzi by tedy došlo, pokud by magistrát nezahájil řízení o přestupku do dvou let ode dne, kdy se o něm dozvěděl, případně do čtyř let ode dne kdy byl spáchán [§ 125e odst. 3 zákona o silničním provozu], tj. do 16. 8. 2018, resp. 1. 7. 2020. Magistrát zahájil řízení doručením příkazu žalobci dne 27. 4. 2017. Z pohledu staré právní úpravy včas. Stará právní úprava neregulovala stavení ani přerušení promlčecí doby. Pro běh promlčecí doby byl rozhodující pouze moment zahájení řízení.
26. Za aktuálně účinné právní úpravy dochází k promlčení trestní odpovědnosti přestupce při uplynutí jednoho roku ode dne spáchání přestupku. Ke spáchání přestupku došlo dne 1. 7.

2016. K zahájení řízení dne 27. 4. 2017. I z pohledu nové úpravy tedy došlo k zahájení řízení o přestupku včas. Tímto dnem zároveň došlo k přerušení promlčecí doby podle § 32 odst. 2 písm. a) zákona o odpovědnosti za přestupky. A začala běžet nová roční promlčecí doba, v rámci které měl magistrát povinnost rozhodnout. První rozhodnutí však magistrát vydal až dne 7. 8. 2018, tedy více než rok od zahájení řízení. Trestní odpovědnost žalobce však pohledem aktuální úpravy zanikla dnem 27. 4. 2018. Aktuálně účinná právní úprava zániku odpovědnosti je pro žalobce jednoznačně příznivější. Zatímco podle staré právní úpravy by k zániku jeho odpovědnosti nedošlo, podle nové ano. Krajský soud proto musel věc posoudit ve světle nové, pro žalobce příznivější právní úpravy.

27. Krajský soud proto musel dát žalobci za pravdu, že došlo k prekluzi jeho odpovědnosti za spáchání přestupku. Z tohoto důvodu krajský soud rozhodnutí obou správních orgánů zrušil.

VI. Závěr a náklady řízení

28. Krajský soud z výše uvedených důvodů zrušil rozhodnutí žalovaného pro nezákonnost (§ 78 odst. 1 s. ř. s.). Protože se tato vada týká i řízení před magistrátem, krajský soud přistoupil nejenom ke zrušení rozhodnutí žalovaného, ale také ke zrušení třetího rozhodnutí magistrátu (§ 78 odst. 3 s. ř. s.) a věc vrátil k dalšímu řízení žalovanému (§ 78 odst. 4 s. ř. s.).
29. Výrok o náhradě nákladů řízení vychází z § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce byl ve věci úspěšný, proto mu vzniklo právo na náhradu nákladů řízení vůči žalovanému. Výrokem II. tohoto rozsudku soud uložil žalovanému povinnost zaplatit žalobci do třiceti dnů od právní moci rozsudku náhradu nákladů řízení o žalobě v celkové výši 11.228 Kč. Tato částka se skládá ze zaplaceného soudního poplatku 3.000 Kč za podání žaloby, z částky 6.200 Kč za dva úkony právní služby zástupce žalobce Mgr. Václava Voříška, spočívající v přípravě a převzetí věci podle § 11 odst. 1 písm. b) vyhlášky Ministerstva spravedlnosti o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb č. 177/1996 Sb. („advokátní tarif“) a podání žaloby podle § 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu. K tomu je třeba připočíst paušální náhrady hotových výdajů podle § 13 odst. 4 advokátního tarifu za dva úkony právní služby po 300 Kč a daň z přidané hodnoty ve výši 1.428 Kč.
30. Pro úplnost krajský soud k otázce zveřejňování údajů žalobce a jeho zástupce na webových stránkách Nejvyššího správního soudu, jíž se žaloba také věnuje, odkazuje na právní názor Nejvyššího správního soudu v usnesení ze dne 30. 3. 2017, č. j. Nao 118/2017-145.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení podat kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu. *Nejvyšší správní soud kasační stížnost proti tomuto rozsudku odmítne pro nepřijatelnost, pokud nebude svým významem podstatně přesahovat vlastní zájmy stěžovatele.* V řízení o kasační stížnosti musí stěžovatele zastupovat advokát. To neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které se vyžaduje pro výkon advokacie.

Brno 19. ledna 2022

Martin Kopa, v. r.

Shodu s prvopisem potvrzuje:

samosoudce

Shodu s prvopisem potvrzuje: